

3836056 SHED/M : สาขาวิชา : สิ่งแวดล้อมศึกษา ; ศศ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

ศัพท์สำคัญ : วัฒนธรรมชุมชน / การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ / กะเหรี่ยง

เอกชัย เครืออินตะ : วัฒนธรรมชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (CULTURE OF KAREN COMMUNITY ON FOREST RESOURCE CONSERVATION) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา, ค.ม., M.A.,C.A.S., เบญญา ยอดคำเนิน-แอ็ดติภัก, Ph.D., พิภูลทอง รุจิราภา, ค.ม. 91 หน้า. ISBN 974-589-031-6

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมชุมชนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาวกะเหรี่ยง รวมทั้งศึกษากิจกรรมการดำเนินงานของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ กลุ่มที่ใช้ศึกษาเป็นชุมชนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงชุมชนหนึ่งในเขตอำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง

ผลการวิจัยพบว่า การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชุมชน ในด้านการตั้งถิ่นฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างระบบการเกษตรกับทรัพยากรป่าไม้ และการดำรงชีวิตของคนในชุมชน นอกจากนี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องก็มีส่วนทำให้ชุมชนมีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ด้วยเช่นกัน ปัจจัยแรกเป็นปัจจัยภายใน เป็นปัจจัยพื้นฐานของคนในชุมชนที่ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ การประกอบอาชีพ ความเชื่อ และระบบเครือญาติ ปัจจัยที่สองเป็นปัจจัยภายนอก เป็นตัวกระตุ้นให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร กฎระเบียบที่ยึดปฏิบัติในชุมชน การตั้งหน่วยพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาในชุมชน และกฎหมายของรัฐที่ห้ามการตั้งถิ่นฐานในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์

กิจกรรมการดำเนินงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชุมชน ได้แก่ การกำหนดข้อห้ามในการตัดไม้ การจัดเวรยามดูแลป่าไม้ การควบคุมไฟป่า การทำแนวป้องกันไฟป่า การปลูกป่า และการลดพื้นที่การทำไร่เลื่อนลอย ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้มีส่วนช่วยลดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ แต่อย่างไรก็ตามความร่วมมือของทุกๆ ฝ่ายไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชนทุกคนเป็นส่วนที่จะช่วยรักษาความสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ให้ดำรงอยู่ตลอดไป